

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Lær af fortiden - Lev i nutiden
Virk for fremtiden

December 80 - Nytår 81

Nr. 229 - 38. årgang

Christi Fødsel.

Et Psaltarium
fra det 12te
Aarhundredes
Slutning -
skrevet og malet
i Nordengland.
Først i nordisk
Eje-sehere i de
grev Thott-ske
samlinger,
1786 indlemmes
det i det kgl.
Bibliotek,
hvor det opbe-
vares som et
af Bibliotekets
kosteligste
klenodier
blandt de
middelalder-
lige Haand-
skrifter.

H.

**Medlemsblad for
Dansk Slægtsgaardsforening**
oprettet 5. juli 1941

Redaktion:

Hans Hviid, Fåredammen 11, 5300 Kerteminde
telefon (09) 32 14 61

Kasserer, sekretær og annonceekspedition:

Fru Inger Hansen, Bjerggaardsvænget 9, 2840 Holte,
telefon (02) 80 25 37. Postgiro nr. 8 08 31 42

Slægtsgaardsarkivet:

Adresse: H. C. Andersens Boulevard 4
(2. sal t.v.), 1553 København V, telefon (01) 11 67 20
Arkivar Margrethe Ransy, telefon (01) 37 73 22,
arkivaren træffes på arkivet tirsdag og onsdag kl. 14-16
eller efter aftale.

Foreningens revision:

Statsautoriseret revisor Kr. Foged, Frederiksgade 1,
1265 København K, telefon (01) 11 77 88.

LANDSSTYRELSEN:

LANDSFORMAND: Gårdejer Jens P. Petersen, (R), Thyrasvej 7,
4100 Ringsted, tlf. (03) 61 00 23.

Næstformand: Gårdejer Holger Buch Juul, Jærgaarden,
Mølkensvej 6, Jerlev, 7100 Vejle, tlf. (05) 86 50 21.

Gårdejer Peder Møller Frifelt, Frifeltgaard, 6870 Ølgod,
tlf. (05) 24 30 87.

Ovennævnte tre udgør bestyrelsens forretningsudvalg.

Gårdejer Jørgen Skoven, »Skoven«, Asdal, 9950 Hirtshals,
tlf. (08) 97 11 66.

Proprietær Bent Bjergskov, Rosenlund, 5350 Rynkeby,
tlf. (09) 39 13 17.

Formand for bladudvalget.

Gårdejer Børge K. Fjordside, Skjalstrup, 7570 Vemb,
tlf. (07) 88 40 94.

Gårdejer Jens Bligaard, Oddense, 7861 Balling,
tlf. (07) 5810 11.

Gårdejer Poul Ipsen, Paradisgaarden, Ibsker, 3740 Svaneke,
tlf. (03) 99 65 35.

Gårdejer N. Sehested, Holmstol, 8883 Gjern,
tlf. (06) 87 50 19.

Gårdejer Chr. Thyboe, Kirkemosegaard, 8991 Spentrup,
tlf. (06) 47 70 87.

Gårdejer Vagn Mathiasen, Munkhøjgaard, Borsholmvej 11,
3100 Hornbæk, tlf. (03) 24 00 05.

Formand for arkivudvalget.

Gårdejer Frede Falk Rasmussen, Vestervang - Marrebæk,
4873 Væggerløse, tlf. (03) 87 73 57.

Gårdejer Thomas Dahlmann, Vandlingvej 122, Vandling,
6100 Haderslev, tlf. (04) 52 36 97.

Gårdejer Carl Martin Christensen, Badstrupvej 39, Badstrup,
5484 Uggerslev, tlf. (09) 85 11 74.

Gårdejer Lars Andersen, Arnøje,
4660 Store Heddinge, tlf. (03) 70 10 64.

Ved jul og nytår

Bag os har vi et usædvanligt år og foran os et nyt — og forhåbentlig bedre. Men vi ved intet på disse årets sidste dage. Men trods alt er julen i år også blevet til en af de bedste tider i hjemmet, med hygge, forståelse og gode fortsætter, på baggrund af en beretning og en tro som er vedkommende, fordi mennesket må være sig bevidst en mening med alt som er skabt. Vi lever og tror — vi kan ikke andet.

Og nytåret sætter sit præg, fordi optimismen er i dække under alt hvad består. Det må blive bedre. Og deraf opstår jo også alt det der sætter i gang og gør godt.

Måtte meget blive bedre i hjem og samfund, måtte det blive vår med trivsel og god vilje.

En hjertelig nytårshilsen til alle, der er og kommer i Slægtsgaarden.

Jens P. Petersen.

Med alle gode ønsker — og de kan nok tåle at være mange — sendes medlemmer, medarbejdere samt alle, der har støttet bladet og dermed foreningen de hjerteligste nytårshilsener med tak for året, der svandt.

Hans Hviid,
redaktør.

Ny slægt

Jeres børn er ikke jeres børn
de er sønner og døtre af livets
higen mod sig selv
de kommer gennem jer, men ikke fra jer
selv om de er hos jer,
tilhører de jer ikke.
I kan give dem jeres kærlighed,
men ikke jeres tanker,
for de har deres egne tanker.
I kan huse deres kroppe,
men ikke deres sjæle,
for deres sjæle bor i morgendagens hus
som I ikke kan besøge,
end ikke i jeres drømme.
I kan bestræbe jer på at komme
til at ligne dem,
men prøv ikke at få dem til at ligne jer,
for livet går ikke baglæns
og står ikke stille ved dagen igår.

(Kahil Gibron).

Nytænkning nødvendig - og handling

Med baggrund i slægtsgårdsarbejdet, og med den herudfra umiddelbart forståelige agtpågivenhed overfor landbofamiliens ve og vel, fremsættes her nogle betragtninger, der ikke går udover, hvad der i sammenhæng med Slægtsgaardsforeningens hele virke er tilladeligt, men som går videre end det vi vanligt beskæftiger os med i »Slægtsgaardens« spalter.

Anledningen er naturligvis samfundskrisen med dens produktionsbesvær og de mange krak, som lægger øde i mere end en betydning. Bl.a. sætter det altsammen sig dybe spor i familielivet og i næste generations valgsituation, når erhvervet skal bestemmes.

Disse måneders beretninger er beklemmende og nøgterne vurderinger giver ikke mange håb. De statistiske oversigter taler sit eget sprog uden lyse overgange for den nationale og globale indsats. Som nu det nys udkomne skrift fra jordbrugsøkonomisk institut. Det fortæller om et produktionsniveau uden stigning, om rentebyrdens overvældende tryk, om manglende investeringer og om mange sidevirkninger udover samfundet, endende i nye krak og større ledighed.

Denne krise, som ikke skyldes manglende dygtighed eller for stor optimisme, men alene en styring imod et højere niveau for inflation og forbrugsmuligheder, som der ikke kan skabes dækning for ved en endnu stærkere og mere lønnende produktion. Forbrugs- og produktionsniveauet er bragt i ulave og en klassepræget krævepolitik har stedse bidraget til en pengeindtjening, der igen tit har nødvendiggjort en forstærket skattepolitik som imidlertid ikke har kunnet skabe balance i betalingsforholdet overfor udlandet. I den forbindelse skal det bemærkes, at oliepriserne langt fra er den eneste skadevolder, tværtimod må det siges, at vi ikke med kendskab til disse nye virkninger har villet en passende politisk bevægelse i modgående retning ved en økonomisk nedtrapning af omkostningerne. Det er den også udenlandsk bestemte inflation, der nu virker med ødelæggende kraft.

Hvad skal der gøres?

Det er ikke hensigten med disse linier at vise hen til en bestemt økonomisk og politisk linietrækning, fordi faktorernes indbyrdes virkninger er vidtrækkende og må bedømmes absolut uvildigt eller i hvert fald uden at gamle misundelsesholdninger og social misnøje finder fodfæste. Meget kunne næv-

nes, ligefra låntagning og renter til prisforhold, skattepolitik, erhvervsstøtte, afskrivninger (som der snart ikke er plads til, og som må kunne få fuld virkning i kommende tider, med en forhåbentlig bedre indtægtsudvikling) m.m. — Dog skal een aktuel sag rejses: nødvendigheden af en passende devaluering ledsaget af en samtidig beslutning om at holde omkostningerne uændret. Det ville give en saltvandsindsprøjtning af gavnlige art.

— Det som der her skal siges er det først fornødne: at finde en national platform, hvorfra nyttige initiativer og sund lovgivning kan blive virkeliggjort. Men hvordan da?

Ja, det ligger da lige for: Der må skabes et eller flere forum for en aldsidig vurdering med et bredt sigte. Vi er jo nemlig alle i samme båd. Det er et spørgsmål om at få samlet de politiske samarbejdsvillige partier, tilsat organisationskræfterne plus den økonomiske sagkundskab i en så snæver kreds, som muligt, uden at skulle blot modtage og diskutere beretninger og skændes traditionelt — men med den opgave at være konstruktiv, så det hele kan udmøntes i lovgivning og tværfaglige aftaler, der viser gensidige hensyn. — Nogle vil sige, at vi skal langt længere i levestofsforsørgelse og i politisk og erhvervsmæssig krise, før tiden er moden hertil, men det kan ikke være rigtigt. Det ville være at spille bold med hele vort folkestyre. Og for mig måtte det gerne ende med en bred samlingsregering omfattende halv besætning på posterne af henholdsvis politikere og ikke-politikere.

Dette siges før forårets store opgør (hvis man skal tro forberedelserne) og før afstanden imellem ellers nøgterne folk i politik og organisationer er blevet for stor.

Statsministeren bør nok gå foran, og hvis det ikke sker hurtigt, så må de folkelige kræfter der landet over har mange platforme, hvorfra en indflydelse rækker langt, rejses.

Vi må fundamentere demokratiet bestandig, men bygningen står ikke sikkert, hvis der ikke, når farerne lurer, kan konstateres et samarbejde, der viser at fornuften har fortalere og er Alfa og Omega.

De folkevalgte i bredeste forstand bør nu finde vejen frem — sammen.

Jens P. Petersen,
landsformand.

Menneskets adel påny erkendt

Slægtsgaards-bladets kirkelige julehilsen skyldes i år provst Vagn Kvist, Varde, som vi bringer en hjertelig tak for interesse for Slægtsgaardsforeningen.

»Men det skete i de dage -«, ja, endnu kender de fleste danske vel de ord igen, de ejer en stor magt over mange af os, de sætter noget i os i gang, de sætter måske et og andet på plads for os.

Det er jo bl.a. fordi juleevangeliet kalder mange stærke minder frem. Julen står jo for ikke så få som noget, der i en sum samler barndommens dejligste og varmeste minder. Den var jo en slags åbenbaring af en virkelighed, der vel var der til hverdag, ja, som var det bærende i hverdagen, men som man jo hverken kunne eller skulle give så direkte udtryk for i det daglige. Men her var så lejligheden, hvor den kom frem - i julens festlige dage, hvor hjemmets traditioner skabte en ramme, der holdt sammen på festens indhold, sådan at det lever i os endnu. Og det er jo netop festdagens opgave - eller dog en af dem - at forklare hverdagen.

Man kan sige det sådan, at en festdag ret beset er en hverdag løftet af hængsel og holdt op i lyset, så vi kan se hvad den egentlig rummer. Sådan er f.eks. de julegaver, som nu engang hører med, langt mere end det, de var og er i sig selv. De er tegn, symboler på, at det at leve i de givne sammenhænge beror på at tage imod og give videre. På disse vilkår er livet betroet os - som et kosteligt lån.

Tag imod og give videre! Denne gensidighed mennesker imellem må respekteres. Det er klart for enhver, at hvis den ene part i et menneskeligt forhold kun vil skrabe til sig og ikke give fra sig, ja, så vil forholdet gå til. Men - det turde være lige så afgørende, at begge parter kan tage imod. Den, der kun vil give, men aldrig vil tage imod kan let blive en byrde for andre, for her bliver gavmildhed uundgåeligt til »velgørenhed« og anmassende nedlædighed.

Nu er julen ikke blot en sum af stærke minder, men en nutidig tale til os fra allerhøjeste sted, en forkyndelse af det glædelige budskab om, at Gud gav os sin søn. Han kom til verden som et spædbarn, afmægtig og afhængig som sådan et er det. Og livet igennem vedblev han at være afhængig. Når

han »realiserede sig selv« - ja, så var det i lydighed mod Faderens vilje. Han udtrykte det engang sådan: »Min mad er at gøre hans vilje, som sendte mig - !« Hver dag var så at sige givet ham for af hans Fader og blev levet som et mellemværende mellem giver og modtager. Og - sådan gav han meningsfulde dage videre til sin næste: her er en ny dag, en dag med tilgivet liv - det er hvad han rækker os at leve! Sådan deler han ud af den himmelske føde. Det ligger der i a' leve dagen »i Jesu navn«. Det navn er det lys, der siger os hvad hverdagen for alvor rummer og betyder!

Jeg har ladet mig fortælle, at man, hvis man kommer tilstrækkelig langt ned i en skakt f.eks., kan - selv ved højlys dag kan man det - se de stjerner, som ellers kun natten lader en få at se.

Lad det stå som et billede på hvorfra og hvordan Vorherre Jesus ser på os. Fra afhængighedens dyb så han de stjerner, som ingen andre kunne se, så han »støvet's himmelglans«. Hvor andre blot så »syndere«, mislykkede individer, som ordentlige folk gjorde bedst i at holde sig på afstand af, måske ved hjælp af en almisse, dér så han Guds børn, sine egne brødre og søstre. Og hvor kloge hoveder blot så skæbnens uberegnelige eller måske altfor beregnelige spil, dér så han Guds vilje på vej til sejr. Ja, hvor ellers kun kors og død var at se, dér var dog Guds sejrstime inde.

Sådan og kun sådan blev »menneskets adel påny erkendt!« Sådan og kun sådan bliver den det.

Vagn Kvist.

Institut for Landsby-udvikling

Foreningen for »Landsbyerne i Danmark« har gennem formanden, lærer Carsten Abild, udarbejdet en ansøgning til Nordisk Råd om støtte til projektet.

Carsten Abild tænker sig instituttet placeret i Odense på universitetet og udtaler:

— Hvis vi skal sikre landsbyerne i Norden, er det nødvendigt at få sat en forskning i gang, som politikerne realistisk kan satse på i planlægningen.

— Vi finder, det vil være særdeles hensigtsmæssigt at placere en sådan forskning på Fyn, hvor vi jo har landsbyproblemerne meget tæt på, tilføjer han.

Det ny emblem

Der har allerede nu vist sig stor interesse for det ny emblem, som er meget smukt. Emblemet kan erhverves hos sekretæren, samt hos bladets redaktør og hos kredsformændene.

Prisen er som tidligere nævnt 20 kr. og foreningen håber, at alle medlemmer vil erhverve det, så det kan bæres i jubilæumsåret.

Som noget nyt har Slægtsgaardsbladet ladet fremstille en serie manchetknapper med emblemet. — Var det ikke en god ide som nytårsgave til far og søn. Prisen er kr. 75,00 for et sæt, og de kan erhverves ved henvendelse til slægtsgaardens redaktør.

*De hellige tre konger
(Vægmaleri fra Dalarne - »Dalmålning«)*

De hellige tre Konger

Klare Klokker kimer mod Sky -
det ringer til Jul i Bethlehems By.

De hellig tre Konger spørger sig frem:
»Saa sig os dog Vejen til Bethlehem!

Fra Trone og Viv vi drog for at finde
det skønneste Barn og den reneste Kvinde!«

De Konger spørger på Slot og i Vraa -
da hørte de Bethlehems Klokker gaa.

Da hørte de Bethlehems Sølvklokker ringe,
som Iskrystaller tilsammen klinge.

Men der de nåede Bethlehems Bro,
da standsed de Konger så hjærtetro.

Thi mellem de lyse Birketræer
knæled en Kvinde, så ung og skær.

Knæled så hvid i den hvide Sne
som Forårets første Blomster at se.

Knæled og pusled sit spæde Nor -
da brød der en Blomst af den frosne Jord.

Knæled og mindet sit Barn for dets Mund -
da sang der en Fugl i den nøgne Lund.

Løfted sit Barn til sit Moderhjærte -
da sukked forløst al Livets Smerte.

Johannes Jørgensen.

Mette Joensdatter og hendes slægt på Fuglsang i Farum

gdr. Poul Vang Larsen, »Egholm« Helsinge har Slægtsgårdsbladet modtaget nogle interessante artikler og slægstoplysninger af hvilke vi bringer et stykke nedenstående.

Mette Joensdatter og hendes slægt på Fuglsang i Farum.

Den gudfrygtige bondekone

Mette Joensdatter gav sine børn en god opdragelse og sørgede for, at de lærte at læse og skrive. Det er vist ikke for meget sagt, at hendes børn skabte nogle af de mest oplyste bondehjem på egnen.

Mette Joensdatter var født 1713 på Furesøgård i Stavnsboldt. hun blev gift med enkemanden Hans Poulsen på Fuglsang i Farum. Han var en af de mange flygtninge, der kom fra Skåne efter svenskekrigen. Hans Poulsen havde fæstet gården nr. 3 i Farum i 1717 efter en anden skåning, som måtte opgive »formedels armod«.

Da Mette Joensdatter blev enke i 1747, blev hun gift med Peder Hansen fra Værløse. Han fik skøde på gården i 1766, da kongen gav skøde til alle sine bønder på krongodset i Københavns amt.

Da Mette Joensdatter døde i 1773, havde de kun den yngste søn Hans på 22 år hjemme. Han nedskriver følgende om sin moders død:

»I år 1773 den 22. Februar som var Fastelavnsmandag klogen 3 om morgenen blev min kiere Moder af gud hent af denne jammerdal og hendes siæl ført af englene ind udi Himlens Sal. Da hun formedelst langvarig sygdom vormed hun blev beladen, som paa en lang tid meget langsomt tiltog, men som hun fornævnt af sygdommen mere og mere tiltog da måtte hun paa 2 Juledag blive liggende ved sengen og stedse bestandig indtil d. 22 Februari kl. 3 om morgenen forløst formedelst en sød og salig død, hvilken hun med smerte alvorligen længtes efter, thi det var hendes bestandige sukk og ønske, Fader jeg befaler min Aand i dine Hænder.

Og som hun stedse forbeholdt mig at have gud for øjne og til tolte mig saaledes.

*Mit Barn frygt den sande gud,
misbrug ei hans navn og bud,
helliggør din hviledag,
ær forældre uden nag,
dræb ei nogen, driv ei hoer,
stjæl ei, væ ei falsk i oed,
sky begærlighed paa jord.*

Hertil give gud fader mig Aand og naade, lykke og velsignelse ved jesum christum din kiære søn vor Herre formedelst den hellige Aands kraft.

Ammen.

Hans Pedersen.«

Hans Pedersens beretning fides ikke, men en af hans drenge fandt den og skrev den af i et stilehæfte. Dette hæfte er senere fundet.

Foruden Hans Pedersen havde Mette Joensdatter to døtre, der var blevet gift med to brødre, født på gård nr. 1 i Farum. (Svigersønnernes farmor havde været gift med Mette

Joensdatters morbror Niels Klemens).

Datteren Maren Pedersdatter var gift med Lars Nielsen, der havde overtaget Brudegård i Stavnsboldt, som moderen havde fået i sit andet ægteskab.

Lars Nielsen blev en meget agtet sognefoged, og han er fremdeles en kendt person, fordi han førte dagbog. Bogen viser Lars Nielsen som en besindig og yderst retskaffen mand.

Da man begyndte at udskifte landsbyernes jorder, fik sognefogeden arbejde i kongens tjeneste med at taksere jord først i Københavns amt, senere blev han fastansat som taksator i Frederiksborg og Kronborg amter. Det blev godt betalt, og Lars Nielsen blev en velstående bonde, men han glemte aldrig at takke gud, hver gang noget gik godt. »O gud, din Miskundhed er meget stoer.«

Lars Nielsen havde også god fortjeneste af sin kirsebærvl. Han noterede op, alt hvad han solgte på torvet i København. I 1792 blev det af kirsebær: »60 lpd. 3pd. Summa 135rd. 2mk. 7 sk. Den stoere og goede givere, saa vel i dette som i alt, Erre og Tak, - Tak af mig uverdige, Jeg ej Andet har at give. Gjør det maae af Hjertet skee, saa bliver jeg altid i live Aandelig livf. Amen! Søndagen den 29 Julig gjorde jeg Bryllup med min datter Kersten. Gud give lykke og velsignelse med dette foretagende.«

Sognefogeden var nok lidt betænkelig, for brudgommen var 29 år ældre end hans datter, men de blev da velsignet med 8 børn på gård nr. 1 i Holte.

Sognefogedens dagbog er sidst udgivet i 1978 af Landbohistorisk Selskab.

Sognefoged Lars Nielsen i Stavnsboldt har fået en meget grundig omtale af arkivar Hans Ellekilde i Slægtsgårdsforeningens medlemsblad nr. 17 i 1945.

Lars Nielsen og Maren Pedersdatter fik 8 børn, der alle fik gårde. Brudegård var i slægten fra 1718 til 1896.

Den ældste af Mette Joensdatters døtre, Ane Hansdatter af første ægteskab, var blevet gift med Rasmus Nielsen, der fæstede gården Palholm i Farum. Så længe gården eksisterede, forblev den i slægten. Nu er der bygget skoler og kirker på arealet.

De fik 4 børn på Palholm. tre af dem gårde. Den yngste, Poul, blev adopteret af digteren Edvard Storm, og fik da mellemnavnet Edvard.

Poul Edvard Rasmussen blev såret i slaget på Reden i 1801. Samme år tog han juridisk embedseksamen, og året efter blev han auditor ved søetaten. I 1809 blev han tvunget til at tage sin afsked, fordi han var for human. P. E. Rasmussen huskes vel især, fordi han satte melodi til Danmarks dejligst sang og vænge, som da blev en meget benyttet fædrelandssang.

Hans gravsten er endnu bevaret ved Farum kirke.

Året efter Mette Joensdatters død blev Fuglsang overtaget af sønnen Hans Pedersen, og han blev gift med Karen Pedersdatter fra Hvilebæksgård i Stavnsboldt. Hun var en niece af hans to svogre.

Hans Pedersen havde også lært at regne. Da byens jorder

blev udskiftet i 1775, opdagede Hans Pedersen, at han havde fået mindre areal end naboerne. Han indsendte en klage, og sagen blev straks undersøgt. Landinspektøren kunne derefter meddele, at Hans Pedersen havde fået 5 tdr. land for lidt efter kortet, og 7 tdr. land for lidt ved opmåling i marken.

Hans Pedersen døde i 1804. De havde 7 børn, som alle fik gårde. Sønnen Rasmus Hansen overtog gården, men giftede sig ikke, så længe moderen levede. Da hun døde i 1820, var kun Rasmus og den yngste datter Ane tilbage på gården. De blev gift ved et dobbeltbryllup d. 11 Maj året efter med to søskende fra gården Bogø i Kvadrup. Ane Hansdatter kom til Bogø. Da hun blev enke i 1835, giftede hun sig med sin søstersøn Hans Johansen fra Gedevassegård i Farum. Han var altså oldebarn af Mette Joensdatter. Der var sammenhold i slægten. Hans Johansen på Bogø blev i 1842 den første bonde i amtsrådet. I 1843 var han medstifter af Frederiksborg Amts Landboforening. Han blev formand for kommissionen til husmandshoveriafløsningen, og i 1647 var han med i den grundlovgivende stænderforsamling.

Fuglsang blev i 1844 overtaget af svigersønnen Peter Mathiassen, væverens søn. Hans forældre var begge børn af

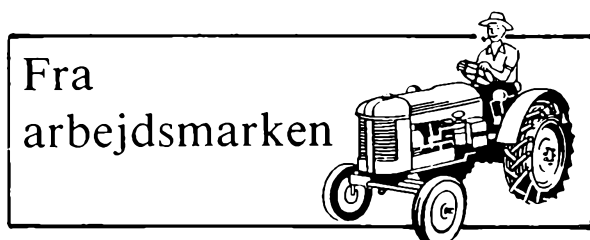
søskende til sognefoged Lars Nielsen. Peter Mathiassen blev sognefoged, og han blev den rigeste bonde i byen. Han tilkøbte en del jordlodder, blandt dem en skovlod ved Hestetang, som han købte i 1853 af godsejer Tutein på Edelgave. Loden havde hørt til Farumgård, og det siges, at kammerherre Fensmark havde mistet den ved kortspil. Sognefoged Peter Mathiassen var med til at oprette en privatskole, der begyndte i et hus, som sognefogeden ejede. Han blev utilfreds med læreren. De kom op at skændes, og sognefogeden blev så ilter, at han tog sine døtre ud af skolen og sendte dem til »Frk. Zahles Skole« i København.

Fuglsang gik i arv til sønnen Rasmus Mathiassen, der også blev sognefoged. Han solgte ud af gårdens jord, og solgte det sidste i 1898.

En af sognefoged Peter Mathiassens døtre blev gift i 1969 med Niels Larsen på nabogården, slægtsgården Solvang. Også han stammede fra Mette Joensdatter, idet han var oldebarn af sognefoged Lars Nielsen.

Solvang gik i arv til deres søn Karl Larsen. Han fik mange offentlige hverv. Karl Larsen blev i 1942 medlem af Slægtsgårdsforeningens bestyrelse.

Povl Vang Larsen.

Møde i Nordsjællandskredsen

Tirsdag 2. december holdt Nordsjællandskredsen møde i Gørløse forsamlingshus med 30 deltagere. Aftenen startede med at Slægtsgaardsarkivets leder Else Margrethe Ravnsby holdt et meget interessant foredrag om rovmorderen Ole Pedersen Kollerøds livshistorie, som han nedskrev inden han blev halshugget 1838. Det var en helt enestående oplevelse at stifte bekendtskab med fru Ransbys store kendskab til Ole Kollerød og hans liv.

Efter et veldækket kaffebord holdt kredsen generalforsamling.

Vagn Mathiasen, Munkhøjgård og Niels C. Pedersen, Højagergård kredsen genvalgte.

Jacob Pedersen, Hestholm Skuldelev, ønskede ikke genvalg, i stedet valgtes Herluf Brogård Jensen Vejleby.

Ejnar Petersen, Kikhavn ønskede ikke genvalg og i stedet valgtes fru Signe Jensen, Dammegård Freerslev.

V.M.

Fynskredsen

har planlagt møde for sine medlemmer mandag den 23. februar kl. 19. Mødet omfatter et besøg på »Landbogaarden«, Ørbækvej 7, Odense, samt foredrag af konsulent Helge Rasmussen, Kerteminde.

Teateraften

Lokalafd. for Syd- og Østsjælland samt Møn indledte vintersæsonen med en velbesøgt aftenur til Det kongelige Teater, hvor »Indenfor murene« i Birgitte Prices iscenesættelse blev opført.

Mange kom med en stærk erindring om Clara Pontoppidan og Poul Reumert i hovedrollerne. Men Astrid Villaume var, bl.a. i kraft af sin alder, en nok så sandsynlig mor, og aftenen var så afgjort John Prices. Hvad den vel også skulle være. Hver skuespiller har jo sin personlige opfattelse af en rolle, og man skal ikke sammenligne. Dog savnede jeg fra den gamle forestilling Jørgen Reenbergss selvudslettende, resignerede og dog så uforglemmelige Meyer.

»Et farligt stykke«, javist — jødernes helt specielle humor, uden hvilken de simpelthen ikke havde kunnet overleve, giver en fornøjelig overflade. Men bag det er hele stykket jo et dybt alvorligt problem, lige så aktuelt i dag som i 1912, da Henry Nathansen skrev det som en appel til, at der kunne blive en bedre verden, hvor mennesker ikke blev bedømt som jøder eller kristne, men som mennesker. Men i 1944 tog Henry Nathansen sig af dage i Sverige under trykket af sit folks skæbne i 2. verdenskrig. Og nu hører vi om nye bølger af antisemitisme, f.eks. er en jødisk videnskabsmand, Bresjewski i dag arresteret i Moskva.

Selv om vor teateraften afsluttedes hyggeligt og muntert over natmaden, fulgte skyggerne fra »Indenfor murene« med udenfor. Og det var vel også meningen.

Formand Knud Rasmussen minder om generalforsamlingen mandag d. 26. januar på Mogenstrup Kro.

E.N.

Fra arbejdsmarken

Dansk Slægtsgaardsforening
Randers Kreds

Dansk Slægtsgaardsforenings Randers Kreds har holdt møde på Assentoft Kro mandag den 1. december kl. 13,30, hvor museumsinspektør Svend Nielsen, Gl. Estrup, talte om: »Herremænd og Bønder før vore dage!«.

Nærmere referat i næste nr.

Bestyrelsen.

Til møde i oldefars tøj

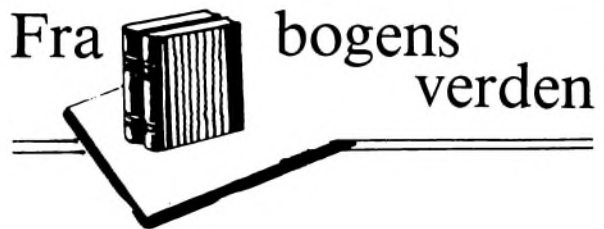
Lokalhistorisk Arkiv fra Ringsted har afholdt en møderække, hvoraf to af møderne beskæftigede sig med slægtsgaardene. 10. novbr. fortalte landsformd. Jens P. Petersen udførligt om Slægtsgaardsarkivet og dets aktiviteter samt om holdninger i landbohjemmene før og nu. Gårdejerne Hans Due Andersen, Jystrup, Johs. Lyngsgaard, Ørslevvester, Lars Nygaard Jensen, Tolstrup og Karl Jensen, Fredegård, fortalte om skikke og ejerforhold på de gamle gårde. Hans Due Andersen var iklædt sin oldefars 150 år gamle dragt. 24. november talte gdr. Johs. Nielsen, Ejlekærgaard, Farendløse, om sin fader Niels Nielsen, Farendløse, der var en landskendt kvægopdrætter og organisationsmand. Foredraget var ledsaget af gl. breve, dokumenter og billeder, som vakte stor interesse hos tilhørerne.

Der begyndes i god tid.

Nyt i noter

Fynskredsen har valgt sine suppleanter for henholdsvis prop. Bent Byropkov og gdr. Carl Martin Christensen. Valgtes: Gdr. Hans Peter Madsen, »Mariesminde«, Langeskov, og gdr. Aage Andersen, »Kvistgaard«, Urup pr. Langeskov.

Nedsættelsen af Den store landbokommission i 1786 til forbedring af lovgivning om bondens frigørelse og andre reformer i landbosamfundet vakte stor opmærksomhed i datidens Danmark.

Forhandlingerne blev fulgt med interesse fra mange sider - med optimisme fra det reformvenlige borgerskab med store forventninger fra bøndernes side og med nervøsitet fra mange godsejeres. Sideløbende med forhandlingerne blev bondestandens forhold diskuteret indgående i piecer og tidsskriftsartikler, og tre af de mest markante indlæg er nu samlet og genudgivet i en faksimileudgave af Rosenkilde og Bagers Forlag.

Generalprokurør O. L. Bangs *Afhandling om Bondestanden* fra 1786 præsenterede reformkravene, og hans bog vakte en strøm af modindlæg fra godsejere og andre, der fandt, at billedet af bondens situation var tegnet alt for mørkt.

Den jyske godsejer F. L. C. Beenfeldts *Samtale mellem tre danske Jordegodseiere* fra 1787 er et af de tungstvejende bidrag fra hvad man vil kalde konservativt hold, men nyere undersøgelser i periodens historie kan ikke afvise, at reformtilhængere i politisk iver tegnede billedet for mørkt. Fæstelovgivningen fra 1787, stavnsbåndsløsningen 1788 og de øvrige indgreb vakte imidlertid godsejerens stigende modvilje og i 1790 kom det til en modaktion, idet 103 jyske herremænd overfor kronprins Frederik protesterede mod landboreformerne. Deres klage blev sammen med en hård kritik af klagens indhold udgivet i efteråret 1790 af Christian Colbiørnsen, landbokommissionens sekretær og Bangs efterfølger som generalprokurør, d.v.s. regeringens lovekspert.

Colbiørnsens *Betragtninger i Anledning af endeel jyske jorddrotters Klage* blev højdepunktet i den offentlige drøftelse for og imod landboreformerne. Strålende skrevet og bidende i sit angreb udfordrede skriftet modstanderne og mere end 50 indlæg fulgte i de kommende måneder, indtil de jyske godsejeres protestaktion blev tilbagevist med bøder til klagens hovedmænd, kammerherrerne Lüttichau til Åkær og den ovennævnte Beenfeldt til Serridslevgård.

De tre piecer er udgivet af lektor i landbohistorie ved Københavns universitet, Historisk institut, mag. art. Claus Bjørn, der i de senere år har beskæftiget sig med emnet bønderne og landboreformerne og offentliggjort flere artikler om dette emne. De tre skrifers plads i 1780'ernes politiske sammenhæng belyses i en kort indledning til udgivelsen.

Bang, Beenfeldt og Colbiørnsen:

Bondefrigørelsen i Danmark

Genudgivet med en indledning af Claus Bjørn, 336 sider, indb., kr. 165,-

Rosenkilde og Bagers Forlag.

Vi holder et løfte

idet Slægtsgaardsforeningens arkivar meddeler:

Hermed en liste over de institutioner, hvor jeg mener, at interesserede medlemmer kan få oplysninger om sogne- og personalhistorie. Jeg har desværre ingen fortegnelse over de mange lokalhistoriske arkiver i Danmark, men en sådan kan sikkert fås på Landsarkivet på Jagtvej i København.

Slægtsgårdsarkivet, H. C. Andersens Boulevard 4II, 1553 Kbh. V. Tlf. 01 11 67 20 (gård-, personal-, sognehistorie).

Rigsarkivet, Rigsdagsgården 9, 1218 Kbh. K. Tlf. 01 12 38 78 (Folketællingslister 1787-1911 for Danmark. 1803-1863 for Sønderjylland). Kirkebøger for Danmark. Lægdsruller for Danmark. Personalhistoriske bøger (f.eks. om gejstligheden, lægestanden, lærerstanden o.a.). Oplysninger kan fås om privatarkiver dersteds.

Landsarkivet for Sjælland, Lolland-Falster og Bornholm, Jagtvej 10, 2200 Kbh. N. Tlf. 01 39 35 20. (Oplysning om arkivalierne fås på arki-

vet. Her findes f.eks. skifteprotokoller).

Københavns Stadsarkiv, Rådhuset, Rådhuspladsen, 1550 Kbh. V. Tlf. 15 38 00 (Begravelsesprotokoller for Kbh., borgerbreve for Kbh. o.a.).

Dansk Folkemindesamling, Birketinget 6, 2300 Kbh. S. Tlf. 01 58 58 00. (Arkiv og bibliotek for folkeminder. Der kan undertiden heri findes oplysninger om personer og større gårde, spec. herregårde, mest dog sagnstof).

Landsarkiverne for Fyn i Odense, for Sønderjylland i Åbenrå, for Nordjylland i Viborg.

P.S.: Dette er, hvad jeg lige nu kan oplyse.

Det er nok bedst, der kun gives adresser og telefonnumre for de store arkiver, da der kan være glemt vigtige ting.

Else Rausy.

P.S. 2: Ang. udfærdigelse af rigtige stamtavler, se Telefon-Fagbogen under Genealoger.

Velkommen til nye medlemmer

Gårdejere fru og hr.
Ingrid og Poul Andersen
»Avlholmgaard«
Karlebo
2980 Kokkedal

Hr. gårdejer
Villy Andersen
»Bøgely«
Arnøje
4660 Store Heddinge

Hr. gårdejer
Hans Holm
Olufkærvej 45
Lunding
6100 Haderslev

Hr. gårdejer
Kaj Fr. Jensen
Vejrmøllegaard
Bodelyngsvej 1
3720 Åkirkeby

Hr. dr. techn.
Poul Becher
»Springbakgaard«
Barmer, Springbakgårdsvej 12
9240 Nibe

Hr. gårdejer, kørelærer
John Stockbæk Kristiansen
Sdr. Højrupvej 14
5750 Ringe

Hr. gårdejer
Aage Smidt
»Søbækled«
Københovedvej 4
6600 Vejen

Gårdejere fru og hr.
Mie og Hans Nissen
Gyvelvej 11
Lavensby
6430 Nordborg

Hr. fhv. gårdejer
Erik Chr. Nielsen
Ennerbøllevvej 2
5953 Tranekær

Gårdejere fru og hr.
Thyra og Peter Enderlein
Snogbækvej 5
6400 Sønderborg

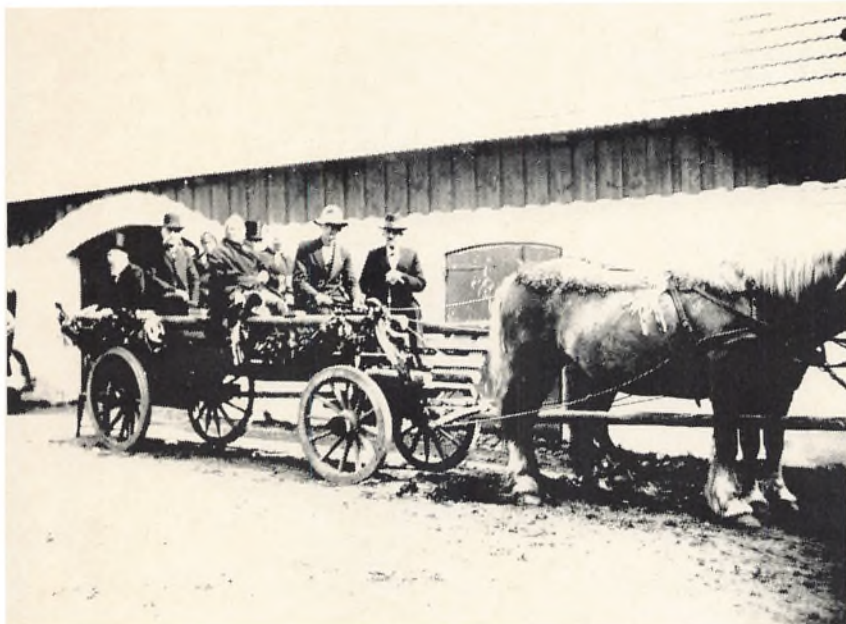
Gårdejere fru og hr.
Else Marie og Marinus Lundgaard
Gl. Darumvej 23
6740 Bramminge

Gårdejere fru og hr.
Karen og Kristen Rytter
Sønderlund
Ø. Sortemosevej 9
5892 Gudbjerg

Fru
Margrethe Sylvest Larsen
»Brøndhøjgaard«
Lystrupvej 31
3330 Gørløse

Auktion på gården. - Billedet der er fra ca. 1910 stammer fra proprietær Katstrup, Risinge og er indsendt af repræsentant Mogens Katstrup, Sorø.

Hedamgaard-folkene på vej til fest på Frøbjerg Bavnehøj i 1931. Billedet er indsendt af fru Johanne Ludvigsen, Hedamgaard, Frøbjerg.

De gamle billeder

At interessen for de gamle billeder er stor viser følgende. Vi efterlyste i forrige nummer oplysning om billedet fra Greve. Fru Agnes Lindegaard,

Nykøbing Falster meddeler at det fine hus til venstre er byens degnebolig med lærer Askgaard og han familie. At huset er så fint skyldes, at det blev opført 1842 som en gave fra justitsråd M. W. Gjøge. Fru Lindegaards fader var også lærer i Greve og efterfulgte lærer Østergård. *Red.*

Vi har klippet fra Næstved Tidende:

Humor og jura kan godt forenes

*Gårdejer i Allerslev kan præstere
Danmarks første skøde skrevet på vers*

Niels Dammegaard - gårdmand i Allerslev, ejer af matr. nr. 53 c, Allerslev by er i besiddelse af Danmarks eneste skøde - skrevet på vers - a la »Smeden og bageren« af Wessel.

Skødet er »endeligt« og det har sin egen helt specielle historie. Niels Dammegaard erhvervede i 1960 gården af gdr. Jørgen Jensen, men omkring en »bid« af denne gård, nemlig kalvefolden, var der lidt tvivl om tilhørsforholdet.

Det var noget med en skelpæl, men i den forgangne sommer ønskede Dammegaard at få alt på det rene, og bad sin juridiske konsulent, lrs. A. Wang Jensen, Præstø at klare denne bagatel. Det gjorde A. Wang Jensen med et udkast til skøde - såkaldt betinget skøde.

- Hvorfor skal det altid være så snørklet og kancellistpræget, spurgte Niels Dammegaard, der er en mand af et ganske specielt lune.

- Det er skam heller ikke nødvendigt, svarede juristen Wang Jensen. Man skal blot sørge for at alt kommer med - der må ingen »huller« være. Kan du klare det, må du sågar skrive det på vers.

- Jeg lod mig det ikke sige to gange, jeg syntes at det var en slags udfordring, så jeg gik i gang med det betingede skøde som »kladde«. Der kom en tekst ud deraf, en skødetekst - og den 22. september 1980 indførtes skødet som endeligt i dagbogen i Næstved retskreds med påtegningen »lyst«.

Niels Dammegaards skøde har følgende tekst:

*Befuldægtiget A. Wang Jensen
i boet efter Jørgen Jensen
kan følgende på boets vegne
juridisk bekræfte og undertegne:
Jen endeligt skøder til Niels Dammegård
- endeligt ja - en bid af din gård
en lille matrikel som størrelse har
nul komme een fire fire seks hektar
og gentager blot igen og påny,
at 53 c i Allerslev by,
som vi betegner »Kalvefolden«,
ejer du stadig helt og holden.*

1.
*Med underskriften borger vi for,
at ingen fredskov på stedet står,
og desforuden husker du
som ejer af folden før og nu,
at den med de mangler, som er og var,
henligger helt på dit eget ansvar -
altså ligger på love og tro
på modtagers regning og risiko,
- lidt spidsfindigt betyder det vel,
du ikke vil klage over dig selv -*

2.
*En god detalje i denne sag:
Ikke en øre i vederlag
af Dammegård, for vi husker vel,
han købte som forevist ved skel,
parcellen plus 3 a i nitten tres,
nu er de lagt sammen og han er tilfreds.*

3.
*Vederlag? Ja vist er der da noget,
men omkostninger betales af boet.*

*Dine kalve har græsset der tyve år -
hold da helt op, hvor tiden går -
en spade viser, hvor skellet skiller,
men ren juridisk er det en »Thriller«,
din nabo har ingen indvendinger haft
mod spaden, som nu står med frønnen skaft.*

*Twistigheder om skel og gærde
var ikke, er ikke, skal aldrig være.
Thi kendes for ret: Lovformeligt -
53 c er endelig dit.*

Skødet er indført i dagbogen for Næstved retskreds den 22. september påtegnet af dommerfuldmægtig H. Rothe, hvis påtegning - til overflod også forekommer versificeret:

*Det gøres kendeligt
Skødet er endeligt
og det er bevist -
fuldmagt er forevist.
Så muntert det klinger
og lyses til tinge.
En værdierklæring mangler.
Mens De efter denne angler
lyses skødet her med frist,
idet det haver nok en brist.
Grunden skal jo udstykkes
og det sku gerne lykkes.
Inden fristen springer,
det nytter intet at De ringer.*

*De komme må med dokumentet,
når ret De haver vel indhentet
på vore besværinger
de mange erklæringer.
Fristen sættes rigoristisk -
men skønnes realistisk -
til 1. oktober nittenhundredeottien.*

Vi beder vær nu ej for sen.

*Hvad sker hvis nu for sent De kommer,
når passeret helt vi har skærsommer.*

*Derom skal ikke gættes -
dokumentet det slettes.*

*Tag det ikke alt for hårdt -
De husked parcelkort.*

Signeret
H. Rothe,
dfm.

Den 28. oktober 1980 får det enestående skøde sin sidste påtegning, nemlig af A. Wang Jensen og gårdejer Niels Dammegaard - selvfølgelig også på rim:

*Værdien er ærlig talt ganske ringe,
vi sætter den efter bedste skøn
til fire tusinde kroners penge,*

*skønt Folden er både saftig og grøn
desuden må jeg pointere,
at Folden forlængst er blevet betalt,
da Dammegaard købte gården m.m.
kun med det formelle gik det gall.*

- Jeg kan godt li' at hverdagen måles op i anden værdi end det rent økonomiske, vi trænger nok ofte til en anden værdimåler - sideordnet hermed og vi nordboere har så forbandet svært ved at blotte os - at give udtryk for det, som vi også har som oplevelser i hverdagen. Det konstaterer Dammegaard på en tur Kalvefolden rundt.

- Dammegaard - du som kan kaldes »digter og bonde« har du efter de bedste Wessel-traditioner - en morale på dette »skødestykke«?

En morale - jo mon ikke:

*Dette viser, at man ikke straffer,
fejltrin i de ganske små paragraffer,
desuden at humoren slet ikke frister
så trange kår hos vore jurister.*

Fra det gamle arkiv i Herfølge

Indhøstningen her i Egnen er - ogsaa for Herregaardenes Vedkommene - næsten overalt endt, og Spaadommene om, at det vilde blive en overordentlig sildig Høst, ere saaledes gjorte fuldstændig til Skamme. Det efter flere Ugers vedvarende Nedslag paafølgende fortrinlige Høstvejr indskrænkede Spiringen i Hobene til det efter Omstændighederne mindst mulige Her i Egnen kan kun en ganske ubetydelig Del af Sæden siges at være ødelagt paa Marken, større Tab er der lidt ved, at Kornet af mange blev hjemkørt inden det endnu var tjenligt, og Foderet har i hvert Fald lidt betydelig i Kvalitet. Paa en Herregaard, hvor man mejede, bandt og umiddelbart derefter hjemkørte en Del sexradet Byg, har man maattet udkjøre Sæden igjen, da den truede med at »brænde sammen«. Et gode har den fugtige, lidet solrige Sommer bragt: Sæden har aldeles ingen Tilbøjelighed vist til at knække, og for Axpillere vil der næppe blive stort at bestille. Græsmarkerne give - hvad der i mange Aar har været ukjent - en meget tilfredsstillende Eftergræsning, ja paa flere Steder en ikke saa ganske lille Efterslet.

Østsjællands Folkeblad for 15. sep., nr288 - 1876 - 77.

Skovsgaard er rig på gamle minder

Det sydlangelandske gods, der nu er borttestamenteret, har efter sagnet også sin »hvide dame« der går igen.

*Tårne bygges og synker i grus,
slægter fødes og ældes.
Skærm, Gud Herre, vor slægt, vort hus,
lad begge med ære ældes.*

Disse ord, der står som indskrift over indgangsportalen på Skovsgaard, får nu deres historiske toneklang ved nu afdøde godsejer Ellen Fugledes smukke testamentariske gave: Godset skænket til Danmarks Naturfond.

I hovedbygningen, der efter den testamentariske bestemmelse ikke må anvendes til brug for institutioner, skoler, restaurant, hotel eller pension, gemmer der sig i de højloftede stuer mange minder om svundne dage. I forhallen ses blandt andet udskårne bjælkehoveder fra den oprindelige hovedbygning, der blev revet ned i 1887 og erstattet af den nuværende renæssancebygning. I spisestuen ses en kamin der stammer helt tilbage fra 1644 og bærer den daværende ejer Stig Pors og Dorte Abildgaards våben og navnetræk. I spisestuen ses også en pragtfuld prismelysekrone, der tidligere har hængt i det gamle hofteater.

Ellen Pors

Et af de fineste klenodier på Skovsgaard knytter sig til den historiske skikkelse Ellen Pors, hvem Ellen Fuglede forøvrigt var opkaldt efter. En sølvske, som havde tilhørt hende. Hun var søster til Skovsgaards daværende ejer, nævnte Stig Pors.

- Ellem Pors er faktisk gårdens hvide dame, fortalte frk. Fuglede engang til Langelands Avis. Selv om jeg aldrig har set hende, taler man om, at hun skulle gå igen på grund af et sagn. Dette fortæller at hun skulle være gået ud til Påø med noget mad til nogle syge. På vejen derud blev hun røvet af

nogle trolde, der boede i en høj i skoven. På Skovsgaard blev man forfærdet over hendes forsvinden og fik nogle præster til at mane hende ud af højen. Da hun kom ud, bar hun en kniv og en gaffel i hænderne og var iført en klædning, hun havde vævet under sit fangenskab i højen.

Denne høj hedder nu Ellensbjerg. Den nævnte ske er fundet i voldgraven, engang denne blev oprenset. Den bærer initialerne E.P., årstallet 1622 og Pors'ernes våben. Ved samme lejlighed blev der i voldgraven fundet en malmlysestage med initialerne R.P. og K.N. Den har tilhørt Stig Pors søn, Rudbek Pors, og dennes hustru, Kirsten Nordby. Man fandt engang desuden et stort antal kanonkugler, men de er siden blevet borte.

Et andet sagn fortæller, at Stig Pors går igen nede ved det hvide led i skoven.

I parken er en enkelt længe af den gamle munkestenshovedbygning genopført. Her findes også et idyllisk lille bindingsværkshus, røgeriet, der nævnes allerede i 1791.

Endelig findes i haven et familiegravkapel. Det er bygget ind i en bakkeskrænt i 1876 af den daværende ejer af Skovsgaard, Jacob Møller og i dette er de senere afdøde medlemmer af slægten blevet stedet til hvile. Nu også den sidste af slægten.

Ellen Fugledes mor, kammerjunkerinde Thyra Fuglede, der døde i 1951, stillede befrielsesdagen i 1945 Skovsgaard til rådighed for en tid for et stort antal af de reddede fra flydedokken der strandede ved Påø, franskmænd vist alle. Og da en del af disse 20 år efter kom på besøg, åbnede frk. Fuglede dørene for dem og mange andre, som her fik lejlighed til at se Skovsgaards minderige hal og stuer.

pn

Endnu et af de gamle billeder

Sortering og salg af fisk på havnen i Frederikshavn 1910. I forgrunden til højre et par Bønderkoner på indkøb.

Billedet er indsendt af P. Høgh, Ulsterlund, Hals.

Jens og Anna Jensens fond...

udlåner penge til unge landmænds etablering, også ved generationsskifte. Årlige ydelse uden kurstab for tiden 12 procent, hvoraf 9 procent er rente. Henvendelse til:

Proprietær Bent Bjergskov, Rosenlund, Rynkeby, telefon (09) 39 13 17.

Henvendelse til fonden skal være indsendt senest 1/6 eller 1/12 hvert år.

Skaf foreningen nye medlemmer

Undertegnede foreslår, at følgende får tilsendt materiale om Dansk Slægtsgårdsforening og opfordres til at indmelde sig i foreningen:

_____	_____
Titel	Titel
_____	_____
Navn	Navn
_____	_____
Postadresse	Postadresse
_____	_____
den	Underskrift
19	_____

Ønsker man ikke at klippe i bladet, kan forslag indsendes til sekretariatet på alm. postkort.

Landbrugslån til ethvert formål.

Har De brug for lån til tilbygning, sammenlægning, grundforbedring, køb af nye maskiner, udvidelse af besætning, ejerskifte eller andet, kan De roligt henvende Dem til Forenede Kreditforeninger. Vi yder

lån overalt på øerne på op til 50% af ejendommens værdi med løbetider på 10, 20 og 30 år. Lad en af vore landbrugs-kyndige folk kigge på Deres ejendom, så får De den rigtige belåning - hurtigt, smidigt og effektivt.

FORENEDE KREDITFORENINGER

Otto Mønstedts Plads 11 · Postbox 333 Mageløs 2 · Postbox 343
1503 København V · Tlf. (01) 15 34 34 5100 Odense · Tlf. (09) 11 77 77

**Jyllands
Kreditforening
er
specialister i
Jylland...**

JYLLANDS KREDITFORENING

6100 HADERSLEV: Åstrupvej 13. Tlf. (04) 52 70 00
6950 RINGKØBING: Herningvej 3. Tlf. (07) 32 01 11
8800 VIBORG: Sct. Mathiasgade 1-3. Tlf. (06) 62 33 33
9100 AALBORG: Boulevarden 43. Tlf. (08) 12 38 77
8260 ÅRHUS-VIBY J: Borgvold 16. Tlf. (06) 14 88 00

**SPAREKASSEN
SYDJYLLAND**

Fotokopiering
foretages.

Slægtsgaardst. 1.

Vi skaffer penge til gårde.

København: Jarmers Plads 2
1590 København V, Tlf. (91) 12 53 00

Århus: Åboulevarden 69,
8100 Århus C, Tlf. (06) 12 53 00

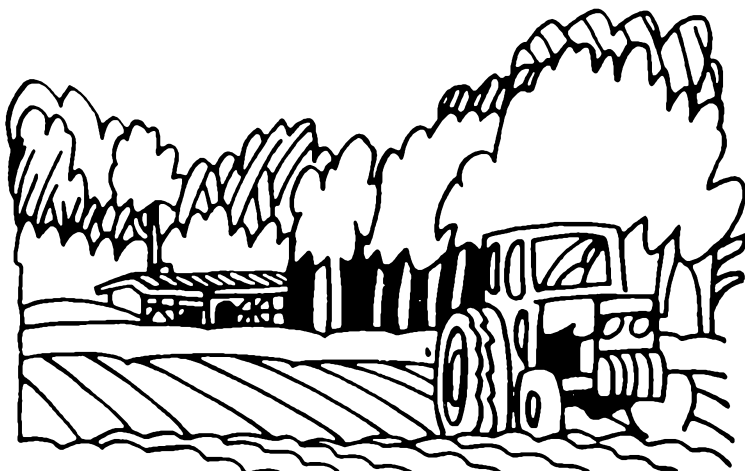
Herning: Viborgvej 1,
7400 Herning, Tlf. (07) 12 53 00

Afd.kontor i Ålborg: Algade 38,
9100 Ålborg, Tlf. (08) 12 53 00

Afd.kontor i Odense: Jernbanegade 16,
5000 Odense, Tlf. (09) 12 53 00

Kreditforeningen Danmark

**Et A-rentebevis fra Andelsbanken
giver stigende rente år for år
- uden at Deres penge er bundet.**

ANDELSBANKEN